

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
WALTER VAN GERVEN
fremsat den 24. april 1991 *

*Hr. præsident,
De herrer dommere,*

som ændret ved lov nr. 87-39 af 27. januar 1987)².

1. I denne sag har Kommissionen nedlagt påstand om, at det statueres, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet¹.

2. Ifølge bestemmelserne i artikel L 815 i den franske lov om social sikring (Code de la sécurité sociale, herefter benævnt »CSS«) kan personer, der er berettiget til en fransk invalide-, alders- eller enkepension, og som er statsborgere i andre medlemsstater, men bosat i Frankrig, kun gøre krav på tillægsydelsen fra Fonds national de solidarité (herefter benævnt »FNS«), når en dobbelt betingelse er opfyldt, nemlig for det første, at der er indgået en international konvention om gensidighed med den medlemsstat, hvor den pensionsberettigede er statsborger (CSS' artikel L 815-5), og for det andet, at den pensionsberettigede har boet i Frankrig i en bestemt periode (CSS' artikel L 815-2

Artikel 3, stk. 1, om »ligebehandling« i forordning nr. 1408/71 bestemmer imidlertid, at

»personer, der er bosat på en medlemsstats område, og som er omfattet af denne forordning, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som denne medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning«³.

3. Under den administrative fase af proceduren i henhold til artikel 169 anførte den franske regering, at tillægsydelsen fra FNS var social forsorg, som forordning (EØF) nr. 1408/71, herunder den nævnte artikel 3, stk. 1, ikke fandt anvendelse på⁴. Domstolen har imidlertid gentagne gange fastslået, at forordning nr. 1408/71 også finder anvendelse på tillæggydelser⁵ og har endnu engang udtrykkeligt bekræftet dette med hensyn til den tillægsydelse, der udbetales af

2 — De nærmere bestemmelser for denne anden betingelse skulle fastsættes ved gennemførelsesdekreter.

3 — EFT 1983 L 230, s. 13.

4 — Se artikel 4, stk. 4, i forordning nr. 1408/71. Den franske regering har dog kun brugt dette argument i sit svar af 7.3.1986 på Kommissionens skrivelse af 4.12.1985.

5 — Se f.eks. dom af 9.10.1974, sag 24/74, BIASON, Sml. 1974, s. 999, præmis 9-12; dom af 24.2.1987, forenede sager 379/85-381/85 og sag 93/86, GILETTI, Sml. 1987, s. 971, præmis 9-12; og dom af 17.12.1987, sag 147/87, ZAOU, Sml. 1987, s. 5511, præmis 9.

* Originalsprog: nederlandsk.

1 — Ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2.6.1983 om ændring og ajourføring af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, og forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71, EFT 1983 L 230, s. 6.

FNS, ved dom af 12. juli 1990⁶. På baggrund af denne retspraksis bestrider den franske regering ikke længere, at den pågældende franske lovgivning faktisk er i strid med fællesskabsretten, og den har taget skridt til at tilpasse sin lovgivning. I efteråret 1990 blev der fremsat lovforslag herom for det franske parlament⁷. Denne omstændighed ændrer imidlertid intet ved traktatbruddet.

4. Skønt det ikke længere bestrides, at den pågældende lovgivning er uforenelig med fællesskabsretten, har den franske regering dog henvist til, at denne lovgivning i praksis ikke (længere) anvendes på statsborgere fra andre af Fællesskabets medlemsstater, og at disse, som det kræves i artikel 3, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 1408/71, nu har samme rettigheder som franske statsborgere. Allerede i svaret på Kommissionens begrundede udtalelse meddelte den franske regering den 26. november 1987, at det for statsborgere fra andre medlemsstater ikke længere krævedes, at der var indgået en international konvention om gensidighed som betingelse for tildeling af en tillægsydelse,

og at alle kompetente instanser var blevet underrettet herom ved ministerielt cirkulære nr. 1370 af 5. november 1987⁸. Med hensyn til kravet om bopæl i en bestemt periode i Frankrig henviste den franske regering til, at de nødvendige gennemførelsesdekreter aldrig var blevet udstedt, og at dette krav derfor aldrig blev anvendt.

Det må imidlertid bemærkes, at den omstændighed, at en i sig selv diskriminerende lovgivning som følge af instrukser til de kompetente myndigheder eller på grund af manglende gennemførelsesdekreter i praksis ikke fører til forskelsbehandling af statsborgere fra andre medlemsstater, ikke kan berettiggende den pågældende lovgivning. Opretholdelse af den pågældende lovgivning kan skabe usikkerhed og tvivl hos de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat og frem for alt hos de berørte borgere fra andre medlemsstater⁹. Dette bekræftes af den omstændighed, at Kommissionen har fastslået, at tillægsydelsen i praksis sommetider alligevel blev nægtet statsborgere fra andre medlemsstater¹⁰.

5. Derfor foreslår jeg Domstolen at statuere, at Den Franske Republik har tilsideat sine forpligtelser i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71, navnlig dennes artikel 3, stk. 1, og at dømme den til at betale sagens omkostninger i henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2.

6 — Dom af 12.7.1990, sag C-236/88, Kommissionen mod Frankrig (Fonds national de solidarité), Sml. I, s. 3163. I denne sag var der tale om tildeling af samme tillægsydelse til en pensionsberettiget person, som bor eller bosætter sig i en anden af Fællesskabets medlemsstater. Se også mit forslag til afgørelse af 12.6.1990 i denne sag.

7 — Se bilag til den franske regerings duplik. Det bør bemærkes, at den franske regering i slutningen af 1989/begyndelsen af 1990 allerede havde gjort et første forsøg på at ændre den pågældende lovgivning. Lovforslaget om ændring af CSS' artikel L 815-5 blev imidlertid da erklæret ugyldigt af Conseil constitutionnel.

8 — Bilag V til Kommissionens stævning.

9 — Se f.eks. dom af 4.4.1974, sag 167/73, Kommissionen mod Frankrig, Sml. 1974, s. 359, præmis 41 og 42.

10 — Se retsmoderapporten, Sml. I, s. 2907.